NORAKSTS
Lieta Nr.A42053104
AA43-1166-07/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 27.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Amona,
tiesneši S.Kanenberga un U.Mihailova,

piedaloties pieteicējas *I.Ķ.* pārstāvjiem *J.Ķ.* un zvērinātai advokātei Anitai Bērzonei, atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvim zvērinātam advokātam Pēterim Putniņam, trešās personas *I.K.* pārstāvei zvērinātai advokātei *A.S.* un trešās personas *J.S.* pārstāvei *J.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.Ķ.* pieteikumu par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2005.gada 7.jūnija lēmuma Nr.1-DA-05-3050-ap „Par */dzēsta adrese/*, Rīgā" atcelšanu un administratīva akta izdošanu, Rīgas pilsētas būvvaldes 2005.gada 15.jūnija lēmuma Nr.2.6-DA-05-3160-ap un Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2005.gada 20.jūlija lēmuma Nr.1-DA-05-3773-ap atcelšanu, sakarā ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta un trešās personas *I.P.* apelācijas sūdzībām par Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 6.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja *I.Ķ.* (turpmāk arī - pieteicēja) iesniegusi tiesā pieteikumu, kurā lūgts uzlikt pienākumu Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam (turpmāk arī - Attīstības departaments) izdot plānošanas arhitektūras uzdevumu (turpmāk arī - PAU) dzīvokļu */dzēsta adrese/*, Rīgā, renovācijai. Pieteicēja iesniegusi tiesā arī pieteikuma papildinājumu, kurā lūdz atcelt Attīstības departamenta 2005.gada 7.jūnija lēmumu Nr.1-DA-05-3050-ap (turpmāk arī - 7.jūnija lēmums) un uzlikt atbildētājam pienākumu izsniegt PAU, kā arī atcelt Rīgas pilsētas būvvaldes (turpmāk arī - Būvvalde) 2005.gada 15.jūnija lēmumu Nr.2.6-DA-05-3160-ap (turpmāk arī - 15.jūnija lēmums) un Attīstības departamenta 2005.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-DA-05-3773-ap (turpmāk arī - 20.jūlija lēmums). Pieteikumā un papildinājumos norādīts turpmāk minētais.

[1.1] 2005.gada 10.februārī *I.Ķ.* iesniedza Būvvaldē pieteikumu par plānošanas arhitektūras dokumentu izskatīšanu uz dzīvokli */dzēsta adrese/*, Rīgā. Veicot bēniņu pārbūvi saskaņā ar akceptētu būvprojektu un būvatļauju atklājies, ka starpsiena, grīda un griesti starp bēniņiem un minētajiem dzīvokļiem ir tik sliktā stāvoklī, ka nekavējoties jāveic arī minēto dzīvokļu renovācija. Grīdas, griestu un sienu konstrukcijas satrunējušas tik tālu, ka tās vajadzēja atsegt un stiprināt.

[1.2] Attīstības departaments jautājumu pēc būtības neizskata, PAU renovācijai neizsniedz. Nav ievēroti Administratīvā procesa likuma (turpmāk - APL) 5.pantā ietvertie principi. Pārkāpts APL 10.pantā ietvertais tiesiskās paļāvības princips, jo pieteicēja saņēmusi atļauju pievienot bēniņus savam dzīvoklim */dzēsta adrese/*, kurš privatizēts likumā noteiktā kārtībā, tiklīdz tiks veikta pārbūve. Par bēniņu pārbūvi būvatļauja ir spēkā līdz 2006.gada 31.decembrim. Ja Būvvalde kaut ko neizprot pareizi, kā tas norādīts 7.jūnija lēmumā, tas neatceļ pieteicējas jau iegūtās tiesības.

[1.3] Apstāklis, ka nav notikusi dzīvojamās mājas pilna privatizācija, neatceļ iespēju un nepieciešamību privatizēto dzīvokļu remontam un renovācijai. Līdz 2004.gada 31.decembrim dzīvojamā māja atradās Zemgales priekšpilsētas valdījumā un tāpēc arī visi saskaņojumi saņemti tur. Norādījums saskaņošanai ar Rīgas pilsētu ir neprecīzs. Iestādes pienākums bija skaidri norādīt, kā valdījumā tagad atrodas minētā dzīvojamā māja, vai tā joprojām ir Zemgales priekšpilsētas valdījumā vai Īpašuma departamenta valdījumā, un vai ir nepieciešams atsevišķs saskaņojums. Saskaņā ar Civillikuma 1068.panta trešo daļu, ja veicams nepieciešamais remonts, īpašnieka atļauja nav obligāta. Saskaņošana ar Rīgas pilsētu iespējama PAU ietvaros. Nav iespējams būvprojektu saskaņot ar pašvaldību, ja nav izdots PAU.

[1.4] Nepamatota ir norāde uz nelikumīgo pārbūvi, jo nesaskaņota pārbūve dzīvokļos nav veikta. Konstatējot, ka daļa konstrukciju ir avārijas stāvoklī, tās tika nostiprinātas, lai nesabruktu. Dzīvokļu renovācijai nav tieša sakara ar jau akceptēto bēniņu pārbūvi. Renovācija jāveic neatkarīgi no bēniņu pārbūves.

[1.5] Apturot būvatļauju nav ņemts vērā, ka pieteicēja bēniņu pārbūvē ieguldījusi būtiskus līdzekļus un katra diena, kad nevar darbus turpināt, nes zaudējumus. Kad bēniņi un jumts bija avārijas stāvoklī, mājas iedzīvotāji deva rakstisku piekrišanu bēniņu izbūvei un pievienošanai dzīvoklim Nr*./dzēsts dzīvokļa numurs/*. Bēniņu izbūvei ar dzīvokli */dzēsti dzīvokļu numuri/* nav sakara. Bēniņus nav iespējams privatizēt, iekams tie nebūs izbūvēti kā telpas.

[2] Rīgas dome rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un paskaidro tālāk minēto.

[2.1] 2002.gada 6.jūnijā akceptētā tehniskā būvprojekta Nr.1383 „Bēniņu telpu rekonstrukcija, */dzēsta adrese/*., Rīgā" paskaidrojuma

rakstā norādīts, ka bēniņu telpas rekonstrukcijas projekts izstrādāts, lai paplašinātu dzīvokli */dzēsts dzīvokļa numurs/*. Arī citi Attīstības departamenta rīcībā esošie dokumenti apliecina to, ka bēniņu telpu rekonstrukcijas projekts ir saistīts ar pieteicējas plānoto dzīvokļu */dzēsti dzīvokļu numuri/* renovāciju, piemēram, 2004.gada 2.augusta aktā „Par bēniņu telpu rekonstrukciju */dzēsta adrese/*, Rīgā", ko parakstījusi arī *I.Ķ.*, minēts, ka bēniņu rekonstrukcijas būvdarbu rezultātā atklājušās bojātas starpsienas un griestu savienojumu stiprinājumu vietas dzīvokļos */dzēsti dzīvokļu numuri/* un ka starpsienas trupes ietekmē zaudējušas konstruktīvo vienotību un praktiski ir sabrukušas.

[2.2] Būvvalde 2005.gada 12.aprīļa vēstulē Nr.2.6.-DA-05-1882-ap informējusi pieteicēju, ka dzīvokļos */dzēsti dzīvokļu numuri/* tiek veikta patvaļīgā būvniecība, t.i., tiek mainītas ēkas nesošo pārsegumu sijas, demontētas starpsienas un daļēji nesošās sienas, kas atbilstoši Būvniecības likuma 16.panta pirmajai daļai un 13.panta piektajai daļai uzskatāms par pārkāpumu.

[2.3] Saskaņā ar APL 67.panta piekto daļu administratīvā akta pamatojumā iestāde var izmantot argumentus, kas izteikti publicētos tiesas spriedumos un juridiskajā literatūrā, kā arī citā speciālajā literatūrā. Nav objektīva pamatojuma uzskatīt, ka 7.jūnija lēmumā nebūtu ievēroti APL 4.pantā noteiktie vispārējie tiesību principi.

[2.4] 7.jūnija lēmumā norādīts, ka pie dzīvokļa īpašuma piederošās kopīpašumā esošas daļas aizskārumu būvniecības procesā jāsaskaņo ar īpašnieku. Zemes gabala, dzīvojamās ēkas un palīgceltnes īpašnieks ir Rīgas pilsēta, ar ko būvniecība jāsaskaņo.

[2.5] Civillikuma 1068.panta trešā daļa jāanalizē, ievērojot Civillikuma 994.pantu, 1085.pantu, un ir jāpiemēro speciālā tiesību norma un jaunākais ārējais normatīvais akts, t.i., minētās Būvniecības likuma un Ministru kabineta noteikumu norādītās tiesību normas, saskaņā ar APL 15.panta septīto un astoto daļu.

[2.6] Tā kā konkrētajā gadījumā ir nepieciešams būvprojekta saskaņojums ar pašvaldību, kas norādāms arī PAU, un ir strīds par šī saskaņojuma saņemšanu likumā noteiktajā kartībā, tad Būvvalde, aizstāvot pasūtītāja, būvniecības ierosinātāja intereses, pieprasīja no pieteicēja attiecīgo pašvaldības iestāžu saskaņojumu, lai novērstu pieteicēja iespējamo finanšu līdzekļu zaudējumu par maksājamo valsts nodevu par būvatļaujas saņemšanu.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 10.marta spriedumu 7.jūnija lēmums un 20.jūlija lēmums atcelts no pieņemšanas brīža un Būvvaldei uzlikts pienākums viena mēneša laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā izskatīt pieteicējas iesniegumu, ņemot vērā spriedumā konstatētos faktus un to juridisko vērtējumu, kā arī atbildētājam atmaksāt pieteicējai valsts nodevu 10 latu apmērā. Spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem motīviem.

[3.1] Atbilstoši Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk - Vispārīgie būvnoteikumi) 19., 35., 38. un 39.punktam un Būvniecības likuma 12.pantam būvniecības pieteikuma izskatīšanas rezultātā būvvalde ir tiesīga pieņemt divu veidu administratīvos aktus - PAU (tai skaitā - ietverot tajā papildus nosacījumus) vai atteikumu šādu uzdevumu izsniegt. Ievērojot minēto, tiesa atzīst par nepamatotu 7.jūnija lēmumā ietverto norādi, ka *I.Ķ.* nav ievērojusi APL 91.panta pirmo, otro un trešo daļu, t.i., par Būvvaldes jau iesākto faktisko rīcību nav vērsusies ar iesniegumu Būvvaldē par šīs iestādes nodoma mainīšanu attiecībā uz šo faktisko rīcību. Būvvaldes 2005.gada 14.marta atbilde Nr.2-DA-05-1284-ap ir nevis informēšana par iestādes darbību, skaidrojums vai ieteikums, kā to norāda atbildētājs, bet gan pieteicējai nelabvēlīgs administratīvs akts, ar kuru Būvvalde Vispārīgo būvnoteikumu 35.punkta kārtībā atteikusies izsniegt būvniecības pieteikuma iesniedzējai PAU.

[3.2] Saskaņā ar Rīgas domes 2002.gada 30.aprīļa nolikuma Nr.35 "Pilsētas attīstības departamenta nolikums" 1.6.punktu Būvvalde ir Rīgas domes struktūrvienība Attīstības departamenta sastāvā. Atbilstoši Attīstības departamenta nolikuma 2.2.9., 3.6. un 3.7.punktam šī departamenta pienākums ir izskatīt fizisko un juridisko personu iesniegumus pilsētas attīstības un būvniecības jomā, kā arī tiesības anulēt būvatļaujas un pārtraukt būvdarbus Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, kā arī kontrolēt Rīgas pilsētas teritorijā jebkuru būvniecību vai zemes lietojumu (neatkarīgi no piederības un īpašuma formas).

Ievērojot minēto normatīvi tiesisko regulējumu, secināms, ka privātpersonai ir tiesības apstrīdēt Būvvaldes izdotu administratīvo aktu (arī - atteikumu izsniegt PAU) padotības kārtībā augstākā iestādē - Attīstības departamentā. Savukārt Attīstības departamenta izdoto administratīvo aktu privātpersona var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Pieteicēja minēto kārtību ir ievērojusi. Tādējādi tiesai konkrētajā gadījumā jāvērtē, vai Attīstības departamenta kā augstākas iestādes 7.jūnija lēmumā ietvertā motivācija varēja kalpot par pamatu pieteicējas lūguma noraidīšanai.

[3.3] No Vispārīgo būvnoteikumu 31.punkta, Būvniecības likuma 3.panta pirmās daļas un 11.panta pirmās daļas izriet, ka konkrēta zemes gabala apbūvi var veikt vai nu pats zemes gabala īpašnieks, vai persona, kura to drīkst darīt saskaņā ar līgumu, kurš noslēgts ar zemes īpašnieku. Kā redzams no Būvniecības likuma 7.panta pirmās, otrās un trešās daļas un Vispārīgo būvnoteikumu 32.punkta, būvniecības kontrole, tai skaitā būvprojektu izskatīšana un būvatļaujas izsniegšana ir pašvaldības kompetencē, šīs funkcijas veikšanai dibināma iestāde – būvvalde. Būvvaldes kompetencē ir būvniecības ierosinātāju iesniegto būvniecības iesniegumu-uzskaites karšu izskatīšana. Skatot kopsakarā šīs tiesību normas, tiesa secina, ka pie būvniecības iesnieguma-uzskaites kartes

izskatīšanas būvvaldei ir pienākums pārliecināties, ka iecerētā būvniecība notiek vai nu saskaņā ar zemes gabala īpašnieka piekrišanu, vai arī to vēlas veikt pats zemes īpašnieks.

[3.4] Lietā nav strīda par to, ka nekustamā īpašuma */dzēsta adrese/*, Rīgā, īpašnieks ir Rīgas pilsēta. Tādējādi ir pamats atzīt, ka Būvvaldei pie būvniecības iesnieguma izskatīšanas bija pienākums pārliecināties, ka iecerētā būvniecība notiek saskaņā ar zemes gabala īpašnieka – Rīgas pilsētas – piekrišanu.

Konkrētajā gadījumā Attīstības departaments gan ir norādījis, ka vienīgais nekustamā īpašuma īpašnieks ir Rīgas pilsēta, ar kuru veicamie būvdarbi ir jāsaskaņo, taču nav norādījis uz šāda saskaņojuma neesamību kā pamatojumu PAU neizsniegšanai. Attīstības departaments norādījis, ka PAU izsniegšanas priekšnoteikums ir saskaņojums ar Rīgas domes Zemgales priekšpilsētas izpilddirekciju un Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizācijas komisiju. Attīstības departaments, atsaucoties uz Būvniecības likuma 16.panta otro daļu un Vispārīgo būvnoteikumu 97.punktu, noteica, ka *I.Ķ.* kā pasūtītājai jānodrošina attiecīgā Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas slēdziena iesniegšana Rīgas pilsētas Būvvaldē.

Prasība par būvniecības saskaņošanu ar konkrēto Rīgas domes pārraudzībā esošo pastarpinātās pārvaldes iestādi nav pamatota ne ar ārējo, ne iekšējo tiesību normu. Šāds pieteicējas pienākums neizriet ne no vienas no atbildētāja piemērotajām tiesību normām.

[3.5] Būvniecības likuma 16.panta otrā daļa noteic, ka „būves projektēšanas, būvprojekta saskaņošanas un akceptēšanas kārtību nosaka Vispārīgie būvnoteikumi". Vispārīgo būvnoteikumu 97.punkts noteic, ka „izstrādāto būvprojektu (ar atbilstošiem izpildītāju parakstiem) saskaņo pasūtītājs".

Tādējādi Attīstības departaments ir atsaucies uz tiesību normu, kas regulē kārtību, kādā jau izstrādātā būvprojektā saskaņojamas atkāpes no tehniskajiem un īpašajiem noteikumiem institūcijās, kas izdevušas šos tehniskos un īpašos noteikumus. Tiesa nekonstatē, ka norādītā tiesību norma būtu piemērojama konkrētajā gadījumā.

Tiesai nav pamata uzskatīt, ka Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisija ir pilnvarota nekustamā īpašuma īpašnieka – Rīgas pilsētas – vārdā slēgt līgumu ar pieteicēju par zemes gabala apbūvi. Atbildētājs nav paskaidrojis, kādā veidā likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta trešā daļa nosaka pieteicējas pienākumu saņemt Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas saskaņojumu.

[3.6] Tiesa atzīst, ka iestāde pieteicējai uzlikto pienākumu (saskaņot būvniecību ar Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisiju) un noraidītās tiesības (saņemt PAU) nav pamatojusi atbilstoši APL 11., 150. un 250.pantam. Ievērojot minēto, 7.jūnija lēmums ir atzīstams par prettiesisku un ir atceļams.

[3.7] Ņemot vērā, ka iestāde nav vērtējusi visus būvniecību regulējošajos normatīvajos aktos ietveros nosacījumus PAU izsniegšanai un nav izdarījusi nepieciešamos lietderības apsvērumus, tiesai nav pamata tai uzlikt par pienākumu izdot konkrēta satura administratīvo aktu. Būvvaldei jāizskata pieteicējas pārstāvja iesniegums un jāpieņem lēmums, citastarp vērtējot, vai tas atbilst Vispārīgo būvnoteikumu un citu būvniecību regulējošo normatīvo aktu nosacījumiem.

[3.8] Pieteicēja lūdz tiesu atcelt 15.jūnija lēmumu un 20.jūlija lēmumu. Saskaņā ar APL 81.panta piekto daļu apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu, un šādā veidā tas izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. Līdz ar to tiesas izskatīšanai ir pakļauts pieteikums par 20.jūlija lēmumu.

[3.9] No Būvniecības likuma 30.panta pirmās daļas un ceturtās daļas to kopsakarā izriet, ka būvinspektoram ir tiesības pārtraukt iesāktos būvdarbus, ja apsekošanas un dokumentu pārbaudes rezultātā (par ko tiek sniegts atzinums) tiek konstatēta būvniecība, kas neatbilst akceptētam būvprojektam vai notiek bez būvprojekta.

Administratīvajā aktā nav norādīts, kad un kādā veidā konstatētas atkāpes no akceptētā būvprojekta, tai skaitā - dzīvojamās mājas gala sienas pamatu atsegšana un stiprināšana.

2005.gada 12.aprīlī (lietas 168.-169.lapa) Rīgas pilsētas būvvaldes Būvinspekcijas priekšnieks pieteicēju informējis, ka 2005.gada 5.aprīlī veikta dzīvojamās mājas Rīgā, */dzēsts ielas nosaukums/* apsekošana, konstatējot, ka 1.stāva dzīvoklī */dzēsts dzīvokļa numurs/* un 2.stāva dzīvokļos */dzēsti dzīvokļu numuri/* ir uzsākta telpu renovācija, ir demontētas starpsienas, nomainītas 1. un 2.stāva telpu pārseguma sijas, daļēji nomainīts nesošo sienu karkass. Tālāk būvvalde norāda, ka Būvinspekcijas rīcībā nav informācijas, ka *I.Ķ.* būtu tiesības uz bēniņu telpu izbūvi (telpu nomas līgums, Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas piekrišana). Taču Būvinspekcija nav arī konstatējusi, ka notiek būvdarbi bēniņu telpās.

Konkrētajā gadījumā atbildētājs nav tiesā iesniedzis pierādījumus tam, ka būvinspektors ir sastādījis atzinumu par apsekošanas rezultātiem, konstatējot būvdarbus, kas notiek bez akceptēta būvprojekta vai ar atkāpēm no tā. Tādējādi šādi pārkāpumi nav fiksēti likumā noteiktajā kārtībā.

Bez tam piemērotā tiesību norma arī nepiešķir būvinspektoram tiesības apturēt personai labvēlīga administratīvā akta - būvatļaujas - darbību, bet gan piešķir tiesības uzdot pārtraukt būvdarbus. Ievērojot norādītos apstākļus, pieteikums daļā par 20.jūlija lēmuma atcelšanu ir pamatots un apmierināms.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 6.marta spriedumu Rīgas dome iesniegusi apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzība pamatota ar tālāk norādītajiem apsvērumiem.

[4.1] Atbildētājs nepiekrīt spriedumam daļā par bēniņu telpu būvniecības pārkāpumiem - 7.jūnija lēmuma un 20.jūlija lēmuma atcelšanu jautājumā par bēniņu telpu izbūves tiesiskumu un būvniecības apturēšanu.

[4.2] Izmaiņu projekta lapā Nr.AR-1A, kur sniegts saskaņojums būvprojekta izmaiņām, tehniski ekonomiskajos rādītājos izbūvējamo bēniņu platība norādīta 67,14 kv.m., nevis 117 kv.m. kā to konstatējusi tiesa. Būvatļaujā Nr.382-Ze kā pamatojums norādīts Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2002.gada 8.maija protokols Nr.50, bet būvatļaujā Nr.6-Ze kā pamatojums norādīta tikai 2003.gada 22.jūlija izziņa Nr.39020. Tātad ne būvprojektos, ne būvatļaujās nav norādīti dokumenti par faktu, kas apliecinātu pieteicējai piešķirtās tiesības izmantot visu bēniņu telpas platību.

[4.3] Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2002.gada 8.maija protokolā Nr.50 atļauts pievienot bēniņu telpu 61,36 kv.m. platībā, uzsverot, ka galīgo lēmumu šajā jautājumā jāpieņem Rīgas pilsētas valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizācijas komisijai. Tas norādīts arī pieteicējas iesniegtā Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2005.gada 23.novembra sēdes protokola Nr.20 3.punktā.

[4.4] Rīgas domes 2002.gada 26.marta nolikuma Nr.32 "Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas nolikums" 2.nodaļā šai komisijai nav deleģētas tiesības izskatīt lietas un pieņemt lēmumus par pie dzīvokļu īpašumiem piederošo kopīpašumā esošu daļu - bēniņu atdošanu vai pievienošanu dzīvojamām telpām. Par bēniņu telpām nav noslēgts ne īres, ne nomas līgums.

[4.5] Saskaņā ar 2005.gada 1.marta Rīgas domes nolikuma Nr.116 "Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas nolikums" 2.2.4, 2.2.9, 2.2.17 un 2.3.4 punktu Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijai ir tiesības lemt par nedzīvojamo telpu - bēniņu turpmāko izmantošanu, nodošanu konkrētam īpašniekam vai atstāšanu kopīpašumā.

[4.6] Pārējie dzīvokļu īpašnieki ir atsaukuši savu piekrišanu bēniņu atdošanai pieteicējai un ir strīds par to, vai privatizācijas objekts - bēniņu telpas - var nonākt tikai pieteicējas īpašumā. Pieteicējai jāievēro Civillikuma 1068.pants.

[4.7] Pieteicēja saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 73.4 panta pirmo daļu nav iesniegusi pieteikumu par telpas novērtēšanu un nomas līgumu. Nav ievērots arī šā likuma 23.7 pants. Attīstības departamenta rīcībā nav dokumentu par pieteicējas tiesībām nomāt un privatizēt bēniņus.

[4.8] Arī Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas 2005.gada 9.maija vēstulē *I.P.* un 2005.gada 16.marta vēstulē

I.V. norādīts, ka līgumi par bēniņu telpu iznomāšanu nav slēgti, koplietošanas telpas ir Rīgas domes īpašums. Būvvaldes saskaņojums attiecas tikai uz bēniņiem 67,14 kv.m. platībā.

[4.9] Pieteicēja, nepildot 7.jūnija lēmumu un neatsaucoties uz uzaicinājumiem nodrošināt un piedalīties bēniņu būvniecības apskatē, lai būvinspektors saskaņā ar Būvniecības likuma 30.panta pirmo un otro daļu varētu sniegt atzinumu, izvairās no atbildības par būvniecību bēniņos. Būvvalde nevar īstenot savas tiesības kontrolēt būvniecības normu ievērošanu. Sprieduma argumentācija liecina, ka tiesa šādu pieteicējas rīcību atzinusi par pareizu. Tas vājina Būvvaldes un Attīstības departamenta funkciju izpildes efektivitāti.

[4.10] Tiesa nav ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu, jo nav izvērtēts pieteicējas pienākums uzrādīt dokumentus, kas apliecina tiesības veikt būvniecību bēniņos.

[4.11] Būvvaldes 2005.gada 12.aprīļa vēstule, kas adresēta pieteicējai, pēc būtības ir atzinums Būvniecības likuma 30.panta pirmās un otrās daļas izpratnē. Tas norādīts arī 7.jūnija lēmumā par atteikumu izdot PAU. Pārbaudē konstatēts arī fakts, ka notikusi pārseguma demontāža 2.stāvā, kas saistīts ar bēniņu stāva izbūvi, par to liecina izmaiņu projekts. Būvniecības likums nenosaka šāda atzinuma obligāto formu un atzinums vēstules formā nemaina tā juridisko dabu. Par šajā atzinumā konstatētajiem faktiem pieteicējas pilnvarotais pārstāvis ir administratīvi sodīts. Pieteicēja ir demontējusi pārsegumu un tas bija jānorāda būvprojekta aprakstā (tehnoloģiskā secībā un minot darba drošības pasākumus, veicot konstrukciju noturības aprēķinus u.tml.), saskaņojot to ar Būvvaldi.

[4.12] 15.jūnija lēmumā konstatēta bēniņu būvniecības neatbilstība būvprojektam un izmaiņu projektam un tāpēc pieteicējai uzdots pārtraukt būvdarbus. Tā kā Būvniecības likuma 1.panta 2.punkts un Vispārīgo būvnoteikumu 112.un 165.punkts definē, ka būvdarbu veikšana ir saistīta ar būvatļaujas darbību, nav pamatots spriedumā izteiktais apsvērums, ka būvinspektoram nav tiesību apturēt būvatļaujas darbību.

[5] Trešā persona *I.P.* iesniegusi tiesā apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas spriedumu, lūdzot to atcelt tāpēc, ka pieteicējas pieteikumu un tiesas pavēsti viņa nav saņēmusi. Tādējādi spriedumā nepamatoti konstatēts, ka viņa ir informēta par tiesas sēdi. Pamatojoties uz APL 303.panta pirmās daļas 2.punktu spriedums ir atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai.

[6] Pieteicējas pārstāvis iesniedzis paskaidrojumus par apelācijas sūdzībām, kurās norāda, ka tās ir nepamatotas un paskaidro turpmāk minēto.

[6.1] Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisija vēstulē norādījusi, ka pēc bēniņu pārbūves varēs privatizēt arī bēniņu telpas.

[6.2] Būvvalde ir akceptējusi visu bēniņu telpu pārbūvi, par ko 2005.gada 13.janvārī izsniegta būvatļauja.

[6.3] Tā kā būvniecība ir pārtraukta, nav pamatots atbildētāja arguments, ka būvinspektoriem nav iespējams veikt bēniņos notiekošo būvdarbu pārbaudi.

[6.4] *I.P. /dzēsta adrese/* nedzīvo un nav neviena dzīvokļa īpašniece, tāpēc viņas tiesības spriedums neskar.

[7] Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē pieteikumu un papildus rakstveidā sniegtos paskaidrojumus uzturēja, bet atbildētāja apelācijas sūdzību neatzina. Viņi paskaidroja, ka 2006.gada 27.aprīlī Būvvalde ir izdevusi pieteicēja pieprasīto dzīvokļu */dzēsti dzīvokļu numuri/* renovācijas PAU. Lēmums par pieteicējas administratīvo sodīšanu par patvarīgu būvniecību ar tiesas spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā, ir atcelts.

Trešās personas *I.K.* pārstāve paskaidroja, ka pieteikumu uzskata par pamatotu un nepiekrīt atbildētāja apelācijas sūdzībai.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē uzturēja pieteikumu neatzina un uzturēja apelācijas sūdzību.

Trešās personas *J.S.* pārstāve paskaidroja, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu un piekrīt atbildētāja apelācijas sūdzībai.

Tiesas sēdē trešā persona *I.V.* nav ieradusies, tiesā saņemts viņas iesniegums, kurā *I.V.* lūdz lietu izskatīt bez viņas klātbūtnes un norāda, ka viņa zaudējusi jebkādu tiesisku interesi šajā lietā.

Trešā persona *I.P.* tiesas sēdē nav ieradusies, tiesā saņemts viņas iesniegums, kurā viņa norāda, ka atsauc savu apelācijas sūdzību.

Trešā persona *Ž.T.* tiesas sēdē nav ieradusies, tiesas pavēste viņai nosūtīta likumā noteiktā kārtībā, par neierašanās iemesliem viņa tiesai nav paziņojusi.

Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez trešo personu *I.P.*, *Ž.T.* un *I.V.* piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies pieteicējas, atbildētāja un trešo personu *J.S.* un *I.K.* pārstāvju paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka prasījuma daļā tiesvedība ir izbeidzama. Pārējā prasījuma daļā pieteikums ir pamatots un atbildētāja apelācijas sūdzība savukārt šajā daļā ir nepamatota.

[9] Administratīvā apgabaltiesa konstatē šādus turpmāk minētos lietas apstākļus.

[9.1] 2002.gada 3.jūnijā ar lēmumu Nr.1383 Būvvalde akceptēja *Dz.P.* iesniegto būvprojektu bēniņu telpu rekonstrukcijai Rīgā, */dzēsta adrese/*. Uz minētā būvprojekta pamata 2002.gada 24.decembrī Būvvalde *Dz.P.* izsniedza būvatļauju Nr.382-Ze bēniņu telpu rekonstrukcijai Rīgā, */dzēsta adrese/* (lietas 2.sējuma 12.lapa). 2004.gada 25.martā būvatļauja pārreģistrēta uz *I.Ķ.* vārda un tās termiņš pagarināts līdz 2004.gada 31.decembrim.

[9.2] 2005.gada 3.janvārī ar lēmumu Nr.1383/02 Rīgas pilsētas būvvalde akceptēja *I.Ķ.* iesniegto būvprojektu „Bēniņu telpu rekonstrukcija - ar Nr.1383 2002.gada 6.jūnijā akceptētā būvprojekta korekcija". 2005.gada 13.janvārī Būvvalde izsniedza *I.Ķ.* pilnvarotajai personai būvatļauju Nr.6-Ze bēniņu telpu rekonstrukcijai Rīgā, */dzēsta adrese/* (lietas 1.sējuma 9.lapa).

[9.3] 2005.gada 10.februārī *I.Ķ.* iesniedza Būvvaldē pieteikumu par dzīvokļu */dzēsta adrese/* renovācijas PAU izsniegšanu.

[9.4] 2005.gada 14.martā Būvvaldes Zemgales priekšpilsētas galvenā arhitekte sniedza pieteicējai atbildi Nr.2-DA-05-1284-ap „Par dzīvokļu *dzēsti dzīvokļu numuri/* renovācijas projektu */dzēsta adrese/* (57/9)" (lietas 1.sējuma 6.lapa), kurā norādīja, ka pagaidām nevar izsniegt PAU dzīvokļu renovācijas projekta izstrādāšanai, jo uzsākta patvaļīga būvniecība dzīvoklī */dzēsti dzīvokļu numuri/*, un lūdza pieteicēju vērsties Rīgas pilsētas būvinspekcijā, lai nokārtotu jautājumu par patvaļīgi uzsākto būvniecību. Vienlaikus pieteicēja informēta, ka renovācijas priekšlikums jāsaskaņo ar dzīvojamās mājas */dzēsta adrese/* visiem dzīvokļu īpašniekiem un lietotājiem, jo tiek pārplānotas un pārbūvētas dzīvokļu un komunikāciju daļas, kas funkcionāli nedalāmi saistītas ar visas mājas ekspluatāciju (likuma „Par dzīvokļu īpašumu" 14.pants).

[9.5] 2005.gada 4.aprīlī pieteicēja iesniedza iesniegumu (lietas 1.sējuma 7.lapa), kurā lūdza uzlikt pienākumu Būvvaldei izsniegt pieteicējai PAU dzīvokļu */dzēsta adrese/*, Rīgā renovācijai.

[9.6] 7.jūnija lēmumā (lietas 1.sējuma 11.-14.lapa) Attīstības departamenta direktors norādījis, ka saskaņā ar APL 91.panta pirmo, otro un trešo daļu par Būvvaldes jau iesākto faktisko rīcību pieteicējai jāvēršas ar iesniegumu Būvvaldē par šīs iestādes nodoma mainīšanu attiecībā uz šo faktisko rīcību. Jautājuma par patvaļīgo būvniecību dzīvoklī */dzēsti dzīvokļu numuri/*, kas atrodas Rīgā, */dzēsta adrese/*, risināšanu pieteicējai jāvēršas Rīgas pilsētas būvinspekcijā. Iesniedzēja nav Būvvaldē iesniegusi dokumentus par visu dzīvojamās ēkas Rīgā, */dzēsta adrese/* bēniņu telpu īri (nomu) vai privatizāciju.

[9.7] Ar 15.jūnija lēmumu (lietas 1.sējuma 33.lapa), Būvvaldes būvinspekcijas priekšnieks pamatojoties uz Būvniecības likuma 30.panta ceturto daļu, apturēja 2005.gada 13.janvāra būvatļaujas Nr.6-Ze darbību bēniņu stāva izbūvei. 15.jūnija lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[9.7.1] Pieteicēja maldinājusi Būvvaldi, pasūtot bēniņu stāva izbūves izmaiņu būvprojektu, jo viņa nav bēniņu telpu īpašnieks,

nomnieks vai lietotājs. Būvvaldes Rīgas pilsētas būvinspekcijas rīcībā nav Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas lēmums par bēniņu telpu pievienošanu pieteicējas dzīvoklim.

[9.7.2] Būvdarbi veikti ar atkāpēm no 2002.gada 6.jūnijā akceptētā būvprojekta Nr.1383. Atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 116.4 punktam noslēgtais līgums ar būvdarbu vadītāju nav spēkā no noslēgšanas dienas.

[9.7.3] Bez būvprojekta uzsākta dzīvokļu renovācija. Patvaļīgi atsegti mājas gala sienas (dzīvokļi */dzēsti dzīvokļu numuri/* daļā) pamati un notiek pamatu pastiprināšana. Tas ir administratīvs pārkāpums.

[9.8] Pieteicēja 15.jūnija lēmumu apstrīdēja un ar 20.jūlija lēmumu, ko pieņēmis Attīstības departamenta direktors (lietas 1.sējuma 35.-41.lapa), 15.jūnija lēmums atstāts negrozīts. 20.jūnija lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[9.8.1] Nekustamā īpašuma */dzēsta adrese/* īpašnieks ir Rīgas pilsēta. Būvniecība šajā īpašumā jāsaskaņo ar Zemgales priekšpilsētas izpilddirekciju, Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisiju un vēl papildus ar Rīgas domes Īpašuma departamenta Īpašuma pārvaldi.

[9.8.2] 2001.gada 19.novembra PAU norādīts, ka jāsaņem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas pilsētas pārvaldes tehniskos noteikumus un Rīgas pilsētas valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas slēdziens. PAU pielikumā uzdots projektu saskaņot ar mājas īpašnieku un projekta sastāvā iekļaut dzīvokļa un bēniņu telpu nomas vai īpašuma tiesību apliecinošu dokumentu kopijas. Būvprojektā nav ievietota attiecīgas apliecības par īpašuma tiesībām uz rekonstruējamām bēniņu telpām kopija. Attīstības departamenta rīcībā nav Rīgas pilsētas valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas lēmuma par atļauju pievienot pieteicējas dzīvoklim bēniņtelpu.

[9.8.3] Uz to, ka par visu bēniņu telpu 117,06 kvadrātmetru platībā pārbūve nav saskaņota, norādīts arī *I.P.* un *Ž.T.* nosūtītajās vēstulēs.

[9.8.4] 2005.gada 3.janvārī saskaņotais izmaiņu būvprojekts saskaņots tikai ar RP SIA "Zemgale". Par bēniņu telpām nav saņemts īpašuma tiesību vai nomas tiesību apliecinošs dokuments.

[9.8.5] Nelikumīgā būvniecība konstatēta arī Būvvaldes 2005.gada 12.aprīļa vēstulē. 15.jūnija lēmumā norādīts par bēniņu būvniecības neatbilstību būvprojektam.

[9.8.6] Apsverot būvatļaujas darbības apturēšanas lietderību Attīstības departaments lēma arī par administratīvā akta mērķi un secināja, ka šis administratīvais akts mazāk ierobežo pārējo administratīvā procesa dalībnieku intereses.

[10] Šī administratīvā lieta sākotnēji ierosināta par šādiem pieteicējas prasījumiem: 7.jūnija lēmuma atcelšanu un pienākuma uzlikšanu izdot administratīvu aktu - dzīvokļu renovācijas PAU.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savos spriedumos (sk., piemēram, 2006.gada 2.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-415 17.punktu un 2007.gada 4.janvāra sprieduma Nr.SKA-14 17.punktu) norādījis, ka skatot pieteikumu par labvēlīga administratīva akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, šādā gadījumā ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīva akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets.

Apgabaltiesas ieskatā minētais ir attiecināms arī uz konkrēto gadījumu. Šajā gadījumā pieteicēja bija vērsusies pie atbildētāja ar iesniegumu par dzīvokļu */dzēsti dzīvokļu numuri/* renovācijas PAU izdošanu un atbildētājs to atteica izdot. Tātad tika izdots administratīvais akts, ar kuru pieteicējas tiesību apjoms netika izmainīts un pārsūdzētais 7.jūnija lēmums atzīstams par pieteicējai nelabvēlīgu negatīvu administratīvu aktu. Tiesai tādējādi būtu jāizskata prasījums par pieteicējai labvēlīga administratīva akta izdošanu.

[11] Pieteicējas pārstāvji tiesas sēdē paskaidroja, ka Būvvalde ir izdevusi pieteicējas pieprasīto dzīvokļu */dzēsti dzīvokļu numuri/* renovācijas PAU un iesniedza attiecīgo Būvvaldes 2006.gada 27.aprīļa PAU Nr.2-DA-06-1906-ap (lietas 2.sējuma 35.-39.lapa). Tādējādi secināms, ka strīds, kas bija par pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā, minētajā jautājumā ir izbeidzies.

Saskaņā ar APL 282.panta 7.punktu tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja noslēdzot administratīvo līgumu, atceļot pārsūdzēto administratīvo aktu vai atzīstot pārsūdzēto administratīvo aktu par prettiesisku, spēkā neesošu vai spēku zaudējušu, izbeidzies tiesiskais strīds, kas bija par pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā. Administratīvā apgabaltiesa secina, ka prasījuma daļā par dzīvokļu */dzēsta adrese/*, Rīgā, renovācijas PAU izdošanu tiesvedība ir izbeidzama.

Saskaņā ar APL 284.pantu gadījumā, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā pret to pašu atbildētāju par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

[12] *I.P.* savu apelācijas sūdzību ir atsaukusi. Tā kā par Administratīvās rajona tiesas spriedumu daļā par 15.jūnija lēmuma un 20.jūlija lēmuma atcelšanu ir pārsūdzējis arī atbildētājs, Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 306.panta otro daļu neizbeidz apelācijas

tiesvedību. Atbilstoši atbildētāja apelācijas sūdzībā norādītajam tiesa izskata prasījumu par 15.jūnija lēmuma un 20.jūlija lēmuma atcelšanu.

Tādējādi lietā ir strīds arī par to, vai atbildētājs pamatoti apturējis būvatļaujas Nr.6-Ze darbību.

[13] Būvniecības likuma 30.panta pirmā daļa piešķir būvinspektoram tiesības apskatīt un pārbaudīt būves, ieiet tajās, apsekot tās, pieprasīt paskaidrojumus un Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētos dokumentus, kā arī lūgt uz būvuzņēmēja vai būvētāja rēķina atbrīvot telpas, padarot tās pieejamas, atsegt būvju daļas, lai varētu pārbaudīt uzbūvēto konstrukciju, ja konstatētas nedrošuma pazīmes. Minētā panta otrā daļa noteic, ka par katru pārbaudi būvinspektors dod atzinumu un, ja nepieciešams, arī norādījumus par to, kā novēršami pārkāpumi.

No lietas materiāliem izriet, ka Būvvalde pārkāpumus būvniecības procesā konstatējusi ar 2005.gada 12.aprīļa Būvvaldes vēstuli Nr.2.6-DA-05-1882-ap (lietas 1.sējuma 168.-169.lapa) (turpmāk - 12.aprīļa vēstule). Šajā vēstulē norādīts, ka 2005.gada 5.aprīlī, Būvinspekcija kopā ar pieaicinātajām personām apsekojot */dzēsta adrese/* uz vietas konstatējusi, ka dzīvoklī */dzēsti dzīvokļu numuri/* uzsākta telpu renovācija, demontētas starpsienas, nomainītas 1.un 2.stāva telpu pārseguma sijas un daļēji nomainīts nesošo sienu karkass. Būvvaldes rīcībā nav informācijas, ka pieteicējai būtu tiesības uz bēniņu telpu izbūvi. Atbilstoši būvprojektam Nr.1383, rekonstruējot bēniņu stāvu, paredzēta kāpņu izbūve no 2.stāva uz bēniņu stāvu un bēniņu stāva grīdu gulšņu izbūve. Dzīvokļu renovācijas būvprojekts nav apstiprināts.

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka minētā vēstule ir uzskatāma par Būvniecības likuma 30.panta otrajā daļā paredzēto būvinspektora atzinumu par būves pārbaudi, jo vēstulē konstatēti faktiski paveiktie būvdarbi un tas, ka bēniņos veiktie būvdarbi neatbilst 2002.gadā akceptētajam būvprojektam, kā arī, ka būvdarbi dzīvokļos notikuši bez būvprojekta. Vienlaikus secināms, ka šāds atzinums pats par sevi nerada pienākumu pārtraukt būvdarbus. Minētā vēstule tikai konstatē pārkāpumus būvniecības procesā un šajā vēstulē pieteicēja uzaicināta jautājuma tālākai risināšanai ierasties Būvinspekcijā.

[14] Saskaņā ar Būvniecības likuma 30.panta trešo daļu būvinspektoram ir tiesības apturēt būvniecību līdz laikam, kad panta otrajā daļā minētajā atzinumā dotie norādījumi tiek izpildīti. Savukārt Būvniecības likuma 30.panta ceturtā daļa noteic - ja būvniecība notiek bez būvatļaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam, būvinspektors uzdod nekavējoties pārtraukt būvdarbus, līdz attiecīgā pašvaldība pieņem lēmumu par būves vai tās daļas nojaukšanu Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētajā kārtībā vai par iespēju turpināt būvniecību.

Ar 15.jūnija lēmumu, kurš atstāts negrozīts ar 20.jūlija lēmumu, ir apturēta būvatļaujas Nr.6-Ze darbība, nevis pārtraukti vai apturēti

būvdarbi. Līdz ar to secināms, ka atbildētājs pieņēmis lēmumu, kas neatbilst nevienam no Būvniecības likumā paredzētajiem lēmumu veidiem. Tā kā pieteicējai pēc būvatļaujas Nr.6-Ze darbības apturēšanas vairs nebija tiesību turpināt būvdarbus, secināms, ka lēmums par būvatļaujas darbības apturēšanu šajā gadījumā var tikt pielīdzināts Būvniecības likuma 30.panta ceturtajā daļā paredzētajam lēmumam, jo būvdarbu apturēšana ir būvatļaujas darbības apturēšanas sekas.

No minētajiem lēmumiem izriet, ka būvatļaujas Nr.6-Ze darbības apturēšanas iemesls ir tas, ka pieteicēja nav iesniegusi Būvvaldē Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas lēmumu par piekrišanu visu bēniņu telpu pārbūvei un tādējādi, pasūtot bēniņu stāva izbūves izmaiņu būvprojektu, pieteicēja ir maldinājusi Būvvaldi. Lēmumos arī norādīts, ka bēniņos veiktie būvdarbi neatbilst 2002.gadā akceptētajam būvprojektam un dzīvokļos būvdarbi veikti bez būvprojekta un būvatļaujas. Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai būvatļaujas Nr.6-Ze darbība šo iemeslu dēļ apturēta pamatoti.

[15] Atbildētājs apelācijas sūdzībā norādījis, ka Būvvalde ar 2005.gada 3.janvāra lēmumu Nr.1383/02 nav saskaņojusi bēniņu rekonstrukciju visā to platībā un līdz ar to būvatļauja Nr.6-Ze neatļauj visu bēniņu pārbūvi.

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka šāds paskaidrojums neatbilst būvprojekta izmaiņu projektā "Bēniņu telpu rekonstrukcija. Ar Nr.1383 2002.gada 6.jūnijā akceptētā būvprojekta korekcija" (lietas 1.pielikums) norādītajam. Šā projekta lapā Nr.AR-1A (lietas 1.pielikuma 13.lapa) tabulā "Tehniski ekonomiskie rādītāji" patiešām norādīts, ka bēniņu kopējā platība ir 67,14 kvadrātmetri. Administratīvā apgabaltiesa secina, ka šī platība norādīta atbilstoši sākotnēji ar 2002.gada 3.jūnija lēmumu Nr.1383 saskaņotajai pārbūves platībai (sk. lietas 1.pielikuma 16.lapā norādīto telpu eksplikāciju).

Bet vienlaikus Administratīvā apgabaltiesa secina, ka minētā tabula nav vērtējama atrauti no visa būvprojekta izmaiņu projekta kopumā. Projekta izmaiņu paskaidrojuma raksta 2.punktā (lietas 1.pielikuma 7.lapa) norādīts, ka projektā paredzēts izbūvēt bēniņu telpu pilnā apjomā, paplašinot iepriekš projektēto guļamtelpu un halli (galeriju) līdz bēniņu telpas galam. Projekta lapā AR-2A (lietas 1.pielikuma 15.lapa) attēlots bēniņu plāns, no kura izriet, ka pa visu bēniņu telpas perimetru tiek izbūvētas jaunas metāla karkasa sienas un blakus plānam šajā lapā norādīta visu telpu eksplikācija, atsevišķi norādot katras telpas platību. Matemātiski saskaitot visu telpu platību, secināms, ka izmaiņu projektā pārbūve plānota kopumā 117,06 kvadrātmetru platībā. Uz projekta lapas AR-2A ir Būvvaldes Zemgales priekšpilsētas galvenā arhitekta un RP SIA "Zemgale" administratīvā direktora saskaņojums. Turklāt tiesa ņem vērā arī to, ka gan 15.jūnija lēmumā, gan 20.jūlija lēmumā norādīts (lietas 1.sējuma 33.lapa, 6.rindkopa un 39.lapas 4.rindkopa), ka izmaiņas

būvprojektam Nr.1383 tika saskaņotas 117,06 kvadrātmetru platībā, t.i. visā bēniņu platībā.

Līdz ar to secināms, ka ar 2005.gada 13.janvārī izdoto būvatļauju Nr.6-Ze tika saskaņota bēniņu telpas rekonstrukcija visā tās platībā. Tādējādi 20.jūlija lēmumā ietvertajam secinājumam, ka bēniņu pārbūve neatbilst 2002.gadā akceptētajam būvprojektam, lietā nav nekādas nozīmes. Ja Būvvalde uzskatīja, ka 2005.gadā veiktās pārbaudes laikā konstatētie būvdarbi neatbilst būvprojektam, Būvvaldei bija jāpamato, kuri bēniņos veiktie būvdarbi neatbilst 2005.gada 13.janvārī izdotajai būvatļaujai Nr.6-Ze.

[16] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka saskaņā ar Būvniecības likuma 30.panta ceturto daļu būvdarbu pārtraukšana ir pieļaujama tikai tajā objektā, kurā konstatēta patvaļīgā būvniecība. Lēmumos par būvatļaujas Nr.6-Ze darbības apturēšanu norādīts, ka pieteicējai piederošajos dzīvokļos pārbūve veikta bez būvprojekta un būvatļaujas. Tā kā abos minētajos lēmumos kā pamatojums būvdarbu apturēšanai nav minēti 12.aprīļa vēstulē ietvertie secinājumi par nomainītajām 2.stāva telpu pārseguma sijām un nav secināts, ka bēniņu telpās paveiktie būvdarbi neatbilst būvatļaujai Nr.6-Ze, Administratīvā apgabaltiesa šos 12.aprīļa vēstulē ietvertos secinājumus nevērtē. Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa secina, ka būvatļaujas Nr.6-Ze, kas attiecas uz bēniņu telpām, darbības apturēšana nevarēja tikt pamatota ar Būvvaldes konstatētiem nelikumīgi veiktiem būvdarbiem dzīvokļos.

[17] Saskaņā ar APL 10.pantu privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas. Tā kā Būvvalde saskaņoja būvprojektu un izdeva būvatļauju Nr.6-Ze, secināms, ka pieteicējai radās paļāvība, ka uz šādas būvatļaujas pamata bēniņos veiktie būvdarbi ir tiesiski.

Pēc būvatļaujas Nr.6-Ze stāšanās spēkā tās atcelšana bija iespējama tikai likumā paredzētajos gadījumos. APL 83.panta pirmā daļa noteic, ka iestāde pēc savas iniciatīvas var atcelt administratīvo aktu, kas jau kļuvis neapstrīdams, tikai ievērojot šā likuma 85.un 86.panta noteikumus. Būvvalde 15.jūnija un 20.jūlija lēmumu pieņēmusi, jo konstatējusi, ka būvatļauja Nr.6-Ze ir prettiesiska.

APL 86.panta otrā daļa noteic gadījumus, kuros var atcelt adresātam labvēlīgu prettiesisku administratīvo aktu. Šā panta otrā un trešā daļa noteica (redakcija, kas bija spēkā 15.jūnija un 20.jūlija lēmumu pieņemšanas laikā):

"(2) Adresātam labvēlīgu prettiesisku administratīvo aktu var atcelt, ja ir vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) adresāts vēl nav izmantojis savas tiesības, kuras šis administratīvais akts apstiprina vai piešķir;

2) tiesību norma pieļauj administratīvā akta atcelšanu un tā šajā administratīvajā aktā ir norādīta, izņemot gadījumu, kad administratīvā akta prettiesiskuma cēlonis ir tieši šīs norādes prettiesiskums;

3) administratīvā akta palikšana spēkā skar būtiskas sabiedrības intereses. Ja adresāts uz attiecīgā administratīvā akta pamata ir saņēmis naudu vai citus labumus, šis administratīvais akts zaudē spēku ar tā atcelšanas dienu. Attiecīgā publisko tiesību juridiskā persona saskaņā ar šā likuma 8.nodaļu atlīdzina adresātam zaudējumus vai personisko kaitējumu, kas tam radies sakarā ar administratīvā akta atcelšanu;

4) adresāts attiecīgā administratīvā akta izdošanu panācis ar apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu, kukuļošanu, spaidiem, draudiem vai citām prettiesiskām darbībām. Šādā gadījumā iestāde izvērtē adresāta veikto darbību prettiesiskumu un atceļ šo administratīvo aktu ar tā izdošanas dienu. Adresāta pienākums ir atlīdzināt attiecīgajam publisko tiesību subjektam to, ko šis adresāts no publisko tiesību subjekta ieguvis, pamatojoties uz administratīvo aktu.

(3) Administratīvā akta atcelšana saskaņā ar šā panta otrās daļas 1.punktu ir pieļaujama triju mēnešu laikā no dienas, kad iestāde uzzināja par tā atcelšanas iespēju, bet ne vēlāk kā viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas."

No abiem pārsūdzētajiem lēmumiem par būvatļaujas nr.6-Ze apturēšanu neizriet, ka atbildētājs kādu no iepriekš minētajiem likumā paredzētajiem apstākļiem būtu konstatējis. Arī Administratīvā apgabaltiesa minētos apstākļus nekonstatē.

[18] No būvatļaujas Nr.6-Ze izriet, ka tās izdošanās dienā pieteicējas pārstāvis būvatļauju ir saņēmis, par ko tajā parakstījies. Tātad būvatļauja Nr.6-Ze stājusies spēkā tās izdošanas dienā - 2005.gada 13.janvārī. Lietā nav strīda par to, ka uz 15.jūnija lēmuma pieņemšanas brīdi vismaz daļa būvdarbu bēniņos jau bija veikta, tātad pieteicēja jau izmantoja viņai ar būvatļauju piešķirtās tiesības.

[19] Atbilstoši Būvniecības likuma 3.panta pirmajai daļai zemes gabalu drīkst apbūvēt, ja tā apbūve ir saskaņota ar zemes gabala īpašnieku. Šīs normas mērķis ir nodrošināt, lai zemes gabals netiktu apbūvēts pretēji tā īpašnieka gribai.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 4.punktu vietējo pašvaldību kompetencē ir kontrolēt, kā būvniecības dalībnieki ievēro šā likuma un citu būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības, un nodrošināt būvniecības procesa tiesiskumu savā administratīvajā teritorijā. Saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 32.punktu, būvniecības ierosinājumus izskata attiecīgās administratīvās teritorijas būvvalde.

Tātad minētās tiesību normas noteic, ka būvniecību uzraugošai pašvaldības institūcijai ir tiesības un pienākums publisko tiesību jomā

kontrolēt un ierobežot būvniecību. To mērķis ir nodrošināt, lai būvniecība nenotiktu pret nekustamā īpašuma īpašnieka gribu. Tāpēc, izskatot būvniecības iesniegumu, tieši Būvvaldei pirms būvatļaujas izdošanas pieteicējai bija pienākums pārbaudīt, vai Rīgas pašvaldība kā zemes gabala */dzēsta adrese/* īpašnieks ir piekritusi bēniņu izbūvei visā to platībā. Ja šāda piekrišana nebija saņemta, Būvvaldei bija pienākums pieteicējai uz to norādīt un pieprasīt saņemt nepieciešamo saskaņojumu un tikai pēc saskaņojuma saņemšanas saskaņot būvprojektu un izdot būvatļauju. Tādējādi Būvvalde nevar lēmumu par būvatļaujas apturēšanu pamatot ar tādu apstākļu konstatēšanu, kurus pašai Būvvaldei bija pienākums pārbaudīt pirms būvatļaujas izdošanas.

[20] 15.jūnija lēmumā norādīts, ka pieteicēja maldinājusi Būvvaldi, neiesniedzot tai nepieciešamos saskaņojumus.

Administratīvā apgabaltiesa šādu norādi uzskata par nepamatotu. No lietas materiāliem izriet, ka pirms pirmās būvatļaujas izdošanas dzīvokļa */dzēsts dzīvokļa numurs/* iepriekšējā īpašniece *Dz.P.* vairākkārt ir vērsusies dažādās Rīgas pašvaldības institūcijās bēniņu pārbūves saskaņošanai un par saskaņošanas kārtību saņēmusi pretrunīgas atbildes. Piemēram, 2001.gada 25.septembrī Zemgales priekšpilsētas izpilddirekcijas Starpresoru komisija ar 2001.gada 25.septembra Lēmumu Nr.17 (lietas 1.pielikuma 36.lapa) nolēmusi atļaut pasūtīt plānošanas uzdevumu Arhitektūras pārvaldē bēniņu telpu pievienošanai dzīvoklim. Pēc projekta saskaņošanas galīgais lēmums pieņemams Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijā. Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija ar 2002.gada 8.maija lēmumu Nr.50 (lietas 1.pielikuma 42.lapa) nolēmusi pievienot dzīvoklim */dzēsta adrese/* bēniņtelpu 61,36 kvadrātmetru platībā un norādījusi, ka galīgo lēmumu pieņem Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisija. Savukārt Rīgas pilsētas Valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisija ar 2002.gada 14.janvāra vēstuli (lietas 1.pielikuma 43.lapa) informējusi *Dz.P.*, ka galīgo lēmumu par bēniņu telpas pievienošanu dzīvoklim Nr.*/dzēsts dzīvokļa numurs/* jāpieņem Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijai.

Visas minētās atbildes atradās bēniņu telpu rekonstrukcijas izmaiņu būvprojektā (lietas 1.pielikums). Tātad Būvvaldei projekta izmaiņu saskaņošanas brīdī bija zināms, ka zemes gabala īpašnieks bija Rīgas pašvaldība, un bija zināms, kas un kādā apjomā Rīgas pašvaldības vārdā ir saskaņojis bēniņu pārbūvi */dzēsta adrese/*. Turklāt no atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem šīs lietas ietvaros neizriet, ka normatīvajos aktos būtu skaidri un privātpersonai saprotami noteikts, kādā kārtībā ar Rīgas pašvaldību bija saskaņojama bēniņu pārbūve. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja būvatļaujas Nr.6-Ze izdošanu būtu panākusi ar apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu vai ka saskaņojuma neesamība bija acīmredzami prettiesiska. Ja pati pašvaldība līdz būvatļaujas izdošanai nespēja vai nevēlējās konkrēti noformulēt un izteikt pieteicējai savas

prasības attiecībā uz Rīgas pašvaldības saskaņojumu bēniņu pārbūvei, tad šāda saskaņojuma neesamību nevar pēc tam pārmest pieteicējai.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa secina, ka administratīvais akts par būvatļaujas Nr.6-Ze darbības apturēšanu nav tiesisks un tas ir atceļams ar pieņemšanas brīdi.

[21] Pieteicēja pieteikumā lūdz atcelt gan 15.jūnija lēmumu, gan 20.jūlija lēmumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76.panta trešo daļu administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums. Savukārt šā likuma 81.panta piektā daļa noteic, ka administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā.

Tātad no šīm normām izriet, ka 15.jūnija lēmums un 20.jūlija lēmums ir viens administratīvs akts. Tā kā tiesa, izvērtējot abu lēmumu tiesiskumu, nonākusi pie secinājuma, ka tie ir prettiesiski, atceļams ir 20.jūlija lēmums, kas uzskatāms par 15.jūnija lēmuma galīgo noformējumu.

[22] Saskaņā ar APL 253.panta otro daļu gadījumā, ja nepieciešams, it īpaši ja pirms administratīvā akta atcelšanas vai atzīšanas par spēkā neesošu uzsākta tā izpilde, tiesa spriedumā norāda, kādā veidā iestādei jānovērš uzsāktās izpildes sekas, un uzdod iestādei šajā nolūkā noteiktā termiņā veikt konkrētas darbības.

Tā kā 20.jūlija lēmumu tiesa atzīst par prettiesisku, tiesa secina, ka ir nepieciešams atjaunot līdz šā lēmuma pieņemšanai bijušo tiesisko stāvokli un tāpēc jāatjauno apturētās būvatļaujas Nr.6-Ze darbība. Uz 15.jūnija lēmuma pieņemšanas brīdi būvatļaujas Nr.6-Ze derīguma termiņš bija līdz 2006.gada 31.decembrim, t.i. vēl 6 mēneši un 15 dienas. Tādējādi būvatļaujas Nr.6-Ze derīguma termiņš ir pagarināms par 6 mēnešiem un 15 dienām.

[23] Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par 20.jūlija lēmuma atcelšanu ir pamatots un tiesisks.

Tā kā pieteikums daļā atzīstams par pamatotu, atbildētājam, kas šajā lietā ir Rīgas pašvaldība, saskaņā ar APL 126.pantu uzliekams pienākums atmaksāt pieteicējai viņas samaksāto valsts nodevu Ls 10 (desmit latu) apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 7.punktu, 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

apmierināt *I.Ķ.* pieteikumu daļā.

Atcelt Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2005.gada 20.jūlija lēmumu Nr.1-DA-05-3773-ap ar tā pieņemšanas dienu.

Noteikt, ka *I.Ķ.* 2005.gada 13.janvārī izdotās būvatļaujas Nr.6-Ze bēniņu telpu rekonstrukcijai */dzēsta adrese/*, Rīgā, derīguma termiņš tiek pagarināts uz 6 (sešiem) mēnešiem un 15 (piecpadsmit) dienām no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Uzlikt pienākumu Rīgas pašvaldībai atmaksāt *I.Ķ.* viņas samaksāto valsts nodevu Ls 10 (desmit latu) apmērā.

Izbeigt tiesvedību *I.Ķ.* prasījuma daļā par dzīvokļu */dzēsta adrese/*, Rīgā, renovācijas plānošanas arhitektūras uzdevuma izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	I.Amona
Tiesneses	(paraksts)	S.Kanenberga
	(paraksts)	U.Mihailova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese
Rīgā, 2007.gada 27.septembrī I.Amona